

PEG sonder - Ernæringsplan og pleje efter udskrivelse

Lotte Boa Skadhauge
Udviklingskoordinator for ernæring, Cand. Cur.
Center for Ernæring og Tarmsygdomme.
Aalborg Universitetshospital losk@rn.dk

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

INDHOLD MIT OPLÆG

- Udskrivelse med sondeernæring i PEG sonde – hvad er vigtigt
- Pleje og vedligeholdelse af PEG sonde/udskifningssonder
- Den tværfaglige ansvarsfordeling
- Forbedret overgang fra hospital til kommuner ift. patienter med PEG sonder – erfaringer fra Region Nord
- Eksempler på udviklingstiltag ift. patienter med PEG sonder

GOD ERNÆRINGSPRAKSIS

Skabe sammenhæng i forløbet
på tværs af sektorer

- Ernæringsscreening ved alle indlagte patienter
- Flere ambulante afsnit vælger også at udføre ernæringsscreening
- Systematisk indsats ift. patienter i ernæringsrisiko.
- Indsats ift. ernæring samt risikofaktorer med betydning for kostindtaget.
- Vurdering af ernæringsstatus ved udskrivelsen
- Elektronisk overlevering til kommunerne.

DET BETYDER ... FLERE PATIENTER UDSKRIVES MED SONDEERNÆRING

FLERE PEG- SONDER ANLÆGGES AMBULANT IFT. TIDLIGERE

Relevante overordnede PRI dokumenter

Udskrivelse med sondeernæring inkl. flowchart

<https://pri.rn.dk/Sider/12457.aspx>

FLOWCHART VED UDSKRIVELSE MED SONDEERNÆRING

Læge/diætist/sygeplejerske

Sonde anlagt: Nasogastrisk sonde, PEG sonde, knapsonde, PEGJ sonde. Angiv sondemarkering i cm, CH-størrelse

Indgiftsmetode: Bolus foretrækkes. Faglig begrundelse for kontinuerlig indgift

Grøn ernæringsordination udfyldes:

- Sondeernæring (navn og dosis) Type 2,4
- Sonder (udskiftningssonder) Type 6
- Remedier (sprøjter/ernæringssæt) Type 6
- Pumpeleje Type 7

Medicinordination udfyldes:

- Husk at sikre, at patientens medicin kan administreres via sonde – evt. skrives "må ikke substitueres" på recepten

Elektronisk ernæringsplan (E-brev/Korrespondance)

- Der ønskes assistance til sondeindgift og pleje af sonden
- Årsag til sondeernæring og varighed
- Sondetype, CH str, sondemarkering i cm, dato for anlæggelse
- Patient data: Vægt, Højde, BMI evt. forudgående vægttab. Energi og proteinbehov.
- Evt. kost per os og særlige hensyn f.eks. dysfagi
- Væskebehov udover sondeernæring
- Sondeernæring: navn, døgnmængde, indgiftsform
- Ved kontinuerlig indgift: faglig begrundelse anføres
- Antal bolusmåltider x ml eller kontinuerlig indgift ml pr time omregnet til dråber/minut (f.eks. 100 ml/time = 33 dråber/minut).
- Angiv hvortil recepten er faxet/mailet og oplys evt. bestilling. Skriv udløbsdato for recept.
- Hvem er opfølgingsansvarlig (afdeling, kommunal diætist, egen læge)

Sygeplejerske/diætist

Planlæg udskrivelse i god tid og evt. i samråd med diætist.

Sondeernæring opstartes under indlæggelse min 3-5 dage før udskrivelse ift. vurdering af tolerance og blodprøvekontrol

Afklare hvem der skal varetage indgift af sondeernæring og daglig pleje af sonde i hjemmet

Patient/ pårørende oplæres i indgift af sondeernæring samt daglig pleje af sonden

Hjemmesygeplejen anmodes om varetagelse af sondeernæring og pleje af sonden

Grøn ernæringsordination faxes/mailes i Region Nord til MEDIQ Danmark fax: (0)36379289 eller mail: ernaering@mediqdanmark.dk eller Simonsen og Weel fax: (0)70255620 eller mail SW@SW.dk Patient oprettes som kunde. Bestilling af produkter må kun ske efter aftale med patient/pårørende. Ved bestilling max til 14 dage.

Dropstativ ved kontinuerlig indgift:

Udlånes af hospitalernes lokale hjælpemiddeldepoter) ved de fleste patienter, som udskrives med sondeernæring. Aalborg tlf.: (976) 66106 (9-14) Hobro/Farsø tlf.: (976) 53427 (10-14) Thisted tlf.: (976) 51023 (8-15)

Undtaget er kun patienter (på institution), som har afsluttet alt behandling og kontrolforløb på hospitalet og hvor hjemmesygeplejersken/andet personale er tilkøbtet til administration. Her varetager kommunen bestilling af dropstativ. Behov for et dropstativ noteres i den elektroniske ernæringsplan (E-brev).

Pakke og medgive af sondeernæring og remedier til minimum 5 dage.

Ved behov for udskrivelse med ernæringspumpe kontaktes hospitalsdiætist mhp udlevering af pumpe og ernæringssæt til 5 dage (lokal nr. 63571,63545)

UDSKRIVELSE MED EN PEG SONDE

Planlægning i god tid - i samråd med klinisk diætist.

Opstart sondeernæring under indlæggelse i min 3 dage før udskrivelse ift. vurdering af tolerance og blodprøvekontrol.

- Konvertering til bolus-indgift hvis muligt.

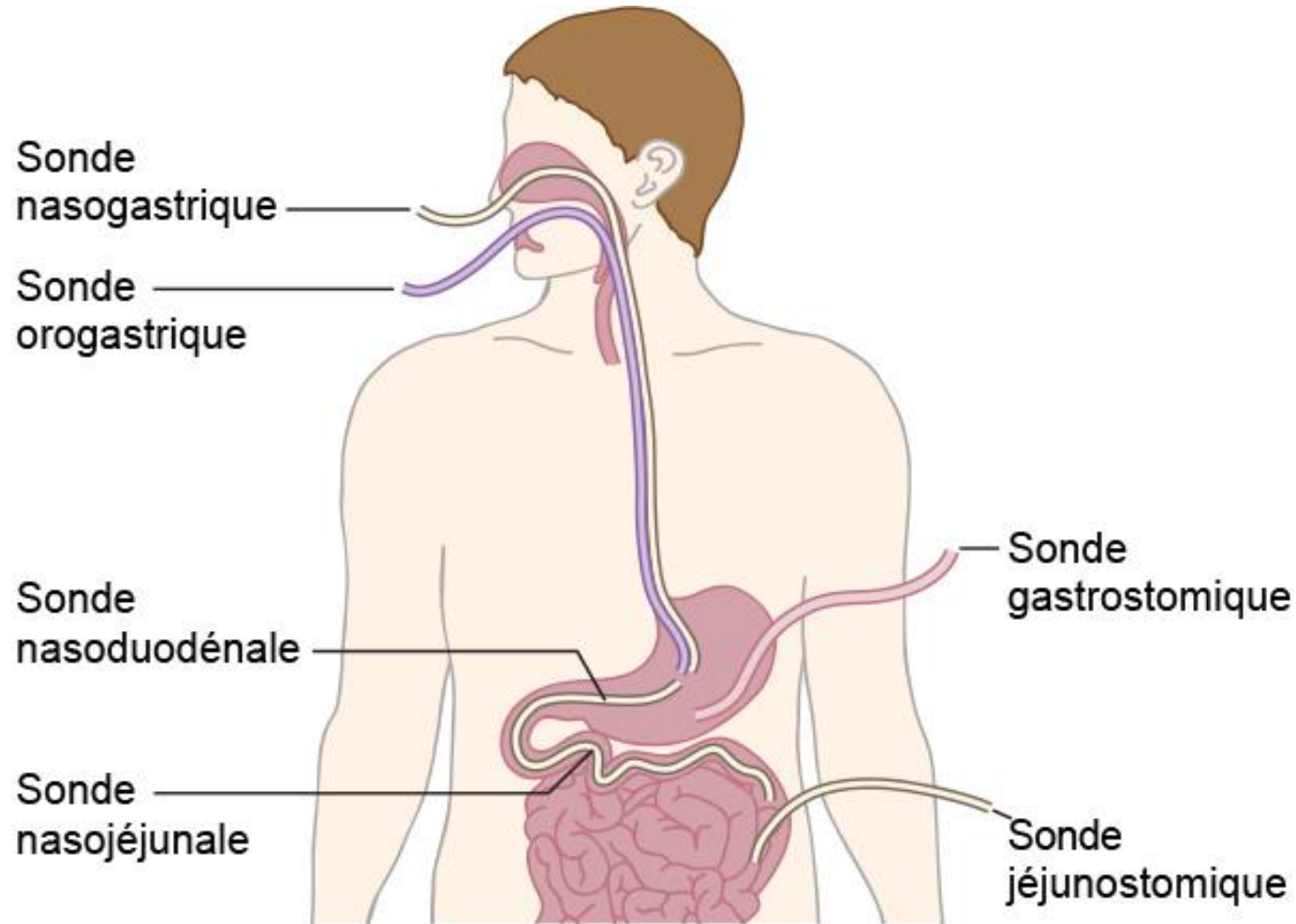
Medicingennemgang.

- Kan det gives i en PEG sonde/ kan medicinen optages der hvor sonden udmunder ??

Afklare hvem der varetager indgift af sondeernæring og pleje af sonden i hjemmet

- Patient /pårørende eller hjemmesygeplejerske

HVILKEN SONDE HAR PATIENTEN ??

- Produktnavn - Type
- Chr-størrelse
- Sondens udmundningssted
- Holdbarhed

Oplysninger skal gerne kunne findes i **OP notatet** 😊

OVERBLIK OVER PEG SONDETYPER – ANVENDELSE OG PLEJE

Udsnit fra oversigt over sonder, som benyttes i Region Nord.

Leverandør & Type	Anvendelse/Beskrivelse	Str.	Praktik: Pleje & Monitorering/Brugstid/Indgivelse
Nutricia Flocare® PEG-sonde (Perkutan Endoskopisk Gastrostomisonde / pladesonde) 	Gastrostomisonde til placering gennem huden ind til ventriklen vha. Gastroskopi (Pull-teknik). Flocare PEG er en sonde, der anlægges direkte i ventriklen via abdomen. En PEG-sonde er særligt velegnet til længevarende indgivelse af sondeernæring (>2-3 uger). Anlæggelse af en PEG kan kun udføres af en kirurg.	Ch 10 Ch 14 Ch 18	<u>Pleje:</u> • Huden renses dagligt ved stomistedet • <u>De første 14 dage:</u> PEG-sonden skal have ro og må ikke drejes • <u>Efter 14 dage:</u> Sonden drejes ½ omgang dagligt, herefter trækkes sonden "tot"*. Dette gøres indtil sonden fjernes, for at undgå at pladen indvendig vokser sammen med ventrikel-slimhinden • Brusebad kan benyttes af patienten 48 timer efter PEG anlæggelse • <u>Er sonden ikke i brug:</u> Skylles den hver 8. time med 25-50ml postevand – Skylles også før indgivelse af sondeernæring samt før og efter indgivelse af medicin <u>Brugstid:</u> Ca. 6 mdr <u>Indgivelse:</u> Kontinuerlig eller bolus

OVERBLIK OVER PEG- BALLONSONDERNE – UDSKIFTNINGSSONDE ELLER DIREKTE ANLAGT BALLONSONDE

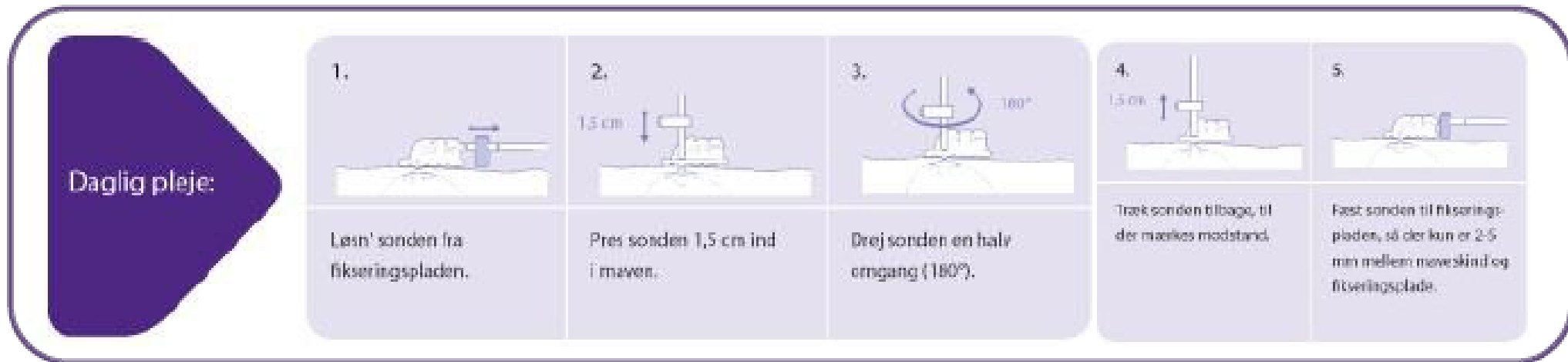
Nutricia Flocare® G-sonde (Gastrostomisonde / udskiftningssonde med ballon) 	Udskiftelig gastrostomisonde til indgift af sondeernæring og væske direkte i ventriklen. Anlægges i et eksisterende stoma som erstatning for en PEG-sonde, når denne skal skiftes. Ligesom en PEG-sonde er en G-tube nødvendig ved længevarende indgivelse af sondeernæring.	Ch 10 (3 ml) Ch 14 (5 ml) Ch 18 (15 ml) Ch 20 (15 ml)	<u>Pleje:</u> • Huden renses dagligt ved stomistedet • Sonden drejes ¼ omgang dagligt, herefter trækkes sonden ”tot”*. Dette gøres indtil sonden fjernes, for at undgå at pladen indvendig vokser sammen med ventrikelslimhinden • Skylles med 25-50 ml vand før og efter hvert måltid samt medicinindgift • Kontroller 1 gang pr. uge at der er vand nok i ballonen. Ballon fyldes med sterilt vand eller afkølet, kogt postevand (mængde afhænger af ballon str., det er angivet på selve sonden) • <u>Er sonden ikke i brug:</u> Skylles den hver 8. time med 25-50 ml postevand. <u>Brugstid:</u> Ca. 3-6 mdr <u>Indgivelse:</u> Kontinuerlig eller bolus
MEDA Mic-Key® knapsonde (Udskiftningssonde med ballon) 	Udskiftelig gastrostomisonde til indgift af sondeernæring og væske direkte i ventriklen. Anlægges i et eksisterende stoma som erstatning for en PEG-sonde, når denne skal skiftes. Tilpasses individuelt. Til indgivelse af ernæring skal bruges en tilhørende forlængerslange.	Flere	<u>Pleje:</u> • Huden renses dagligt ved stomistedet • Sonden drejes 1 hel omgang dagligt. Dette gøres indtil sonden fjernes, for at undgå at pladen indvendig vokser sammen med ventrikelslimhinden • Skylles med 10-20ml vand før og efter hvert måltid samt medicinindgift • Kontroller 1 gang pr. uge at der er vand nok i ballonen. Ballon fyldes med postevand • <u>Er sonden ikke i brug:</u> Skylles den igennem med 10-20 ml postevand dagligt <u>Brugstid:</u> Ca. 1-8 mdr <u>Indgivelse:</u> Kontinuerlig eller bolus
Meda Mic-G sonde 	Direkte anlagt ballonsonde med 3 fikseringsknapper. Denne ballonsonde kan anlægges direkte i ventriklen som første PEG sonde, idet ballonsonden holdes på plads af 3 udvendige knapper. Knapperne holder mavesækken fast til bugvæggen, mens stoma heler op. Efter 2-5 uger opløses trådene og knapperne falder af. Falder 2 af knapperne af indenfor 14 dage efter anlæggelse skal hospitalet kontaktes mhp. vurdering af beliggenhed.	Fr 12-16 (3-5 ml) Fr 18-20 (7-10 ml)	<u>Pleje:</u> • Huden renses dagligt v/stomistedet, samt ved de 3 knapper. • <u>De første 14 dage:</u> Træk ikke tot i sonden eller træk op i pladen, men drej sonden dagligt, så den ikke gror sammen med ventrikelslimhinden. Drejer aldrig de 3 knapper. • <u>Efter 14 dage (når knapperne er faldet af):</u> Sonden drejes fortsat dagligt. Sonden/pladen kan nu bevæges frit/trækkes tot. • Skylles med 10-20 ml vand før og efter hvert måltid samt medicinindgift. • Kontroller 1 gang pr uge at der vand nok i ballonen. Ballon fyldes med postevand. Antal ml afhænger af sondestørrelse. • <u>Er sonden ikke i brug:</u> Skylles den igennem med 30 ml vand 2 gange dagligt. <u>Brugstid:</u> Ca. 1-6 mdr. <u>Indgivelse:</u> Kontinuerlig eller bolus.

SPECIAL- PEG SONDER – PEGJ ELLER JENUNOSTOMI-KATH.

Leverandør & Type	Anvendelse/Beskrivelse	Str.	Praktik: Pleje & Monitorering/Brugstid/Indgivelse
Nutricia Flocare® Bengmark PEG/J (PEG/Jejunal sonde) 	Flocare® Bengmark® PEG / J Ch 9 anvendes i kombination med Flocare® PEG Ch 18, for at indgive sondeernæring direkte i jejunum eller duodenum. Anlægges endoskopisk direkte i Flocare® PEG'en. Sonden munder ud i en spiral der har en forankrende effekt.	Ch 9	<u>Pleje:</u> - Huden renses dagligt v/stomistedet og holdes tør + den udvendige del af sonden renses - Brusebad kan benyttes af patienten 48 timer efter PEG/J anlæggelse <u>Brugstid:</u> Ca. 3-6 mdr - Badekar, svømmehal m.m. kan benyttes af patienten efter ca. 14 dage. - Når såret er helet kan fikseringspladen løsnes. Sonden løsnes fra fikseringspladen og skubbes min. 1,5 cm ind og herefter ud af maven. Sonden trækkes "tot". OBS! Sonden MÅ IKKE drejes! <u>Indgivelse:</u> Kun kontinuerlig infusion, da sonden udmunder i tarmen. Max 50-125ml/t. For hurtig indgift vil kunne medføre smerter og diarré.
Freka® Jejunosomisonde 	Freka Jejunosomisæt til postoperativ enteral ernæring - anlægges kirurgisk. Anvendes til patienter med behov for længerevarende jejunal ernæring, og som ikke kan ernæres i ventriklen.	Ch 9	<u>Pleje:</u> - Tilses dagligt og plaster skiftes minimum hver 3. dag eller ved gennemsivning - Huden renses dagligt v/stomistedet og holdes tør + den udvendige del af sonden renses OBS! Undgå at trække eller rykke i sonden <u>Brugstid:</u> Ca. 3-6 mdr (vurderingssag) <u>Indgivelse:</u> Kontinuerlig indgift anbefales, da sonden ligger i tarmen. Max 50- 125ml/t.

VEJLEDNING TIL MOTIONERING AF SONDERNE.

Daglig pleje af PEG - efter 14 dage og/eller udskiftningssonde:

**Sonden trækkes "tot" = Det vil sige, at sonden trækkes let tilbage, til der mærkes modstand.*

Sonden strammes og fikseres således, at ventriklen holdes tæt til bughulen, og evt. sivning fra indstiksstedet undgås.

Stråleterapien i Aalborg har lavet en film med vejledning ift. motionering af PEG pladesonde (fra 14 dag).

TVÆRFAGLIGT ANSVAR

Diætisten: Ernæringsplan udarbejdes – konvertering til bolus. Faglig begrundelse for kontinuerlig indgift/ ernæringspumpe efter udskrivelse. Grøn ernæringsrecept

Lægen: Ansvar for anlæggelse af den PEG sonden til patienten/vurdering af sondetype ift. patientens behov – dokumentation i journalen – blodprøvekontrol – ordinering af ernæringsplan – ordinere ambulant kontrol ift. blodprøver.

Sygeplejersken: Afklare indgiftsform af sondeernæring, oplæring i selvadministration, oplæring i pleje og motionering af PEG sonden. Dokumentation af aftaler. Videregivelse info til kommunen. Medgiv altid en ekstra PEG sonde ved udskrivelse + remedier til opstart (5 dage)

Alt samles i en elektronisk ernæringsplan

EKSEMPEL PÅ GRØN ERNÆRINGSBLANKET

Lægens ydelse, navn, adresse og telefonnr. (Stempel)

Ordination af ernæringspræparater

Gikende: (Personnr., navn og adresse) Apotek/Lægeordr.

Item: Region

Forsendelse og andre bemærkninger

Ordination (gyldig i 6 måneder fra udstedelsesdatoen)
Ernæringspræparatet og -type, samt brugvejledning

rp.	Sondeernæring (Nutrison Protein Plus MF)	type 2, 4
rp.	ENFit flergangssprøjte 60 ml	type 6
rp.	Tilbehør/udskiftningssonde til PEG sonde (Flocare Ch 14)	type 6
rp.	Øvrige remedier	type 6

Recepten er gyldig i ½ år fra d.d.

Dato, underskrift og autorisations-ID

Forbeholdt apotek/Lægeordr.

Dokumentation af ernæringspræparatets brug

- Sondetype
- Ch størrelse
- Produktnavn
- TYPE 6

Datoen er vigtig for kommunerne ift. fornyelse af recepten

EKSEMPEL PÅ EN ELEKTRONISK ERNÆRINGSPLAN TIL KOMMUNEN

Brevtekst

Plan for sondeernæring i PEG (anlagt 20/2-19)
Vægt: 49 kg, Højde: 165 cm, BMI: 18
Behov: ca. 1400 kcal., 60 g protein, 1500 ml væske

Kost/væske p.o.: Ergoterapeut har ikke mulighed for at vurdere om pt. har dysfagi, da hun ikke vil medvirke til us.
T. vil angiveligt kun drikke cola. Hun spiser intet/meget lidt p.t..

Sondeernæring 100%: Isosource Mix 1300 ml = 1430 kcal., 60 g protein, sv. til 1000 ml væske

Optrapning:
Trin 1: 5 x 100 ml + vand 50 ml før og efter indgift
Resterende væskebehov: 600 ml

Trin 2: 5 x 175 ml + vand 25 ml før og efter indgift
Resterende væskebehov: 550 ml

Trin 3: Fuld dosis: 260 ml + vand 25 ml før og efter indgift
Resterende væskebehov: 250 ml

T. skal sidde oprejst i kørestol eller hovedgærdet skal være eleveret 45 gr. under og ½ time efter indgift mhp at undgå aspiration til lungerne.

Hvis T. begynder at spise alm. mad: 1 måltid mad "normal portion" erstatter da 1 måltid sondeernæring.

Recepten faxes til MediqDK, der er intet bestilt. Pt. medgives sondeernæring og sprøjter til opstart (min. 5 dage)..

Jeg vil anbefale, at "Ernæringsteam - Aalborg" koples på mhp evaluering/justering af sondeernæringsplanen.

Til orientering:
Pleje af Nutricia Flocare PEG-sonde
Huden renses dagligt ved stomistedet.
De første 14 dage: PEG sonden skal have ro og må ikke drejes.
Efter 14 dage og indtil sonden fjernes: Sonden drejes ½ omgang dagligt, herefter trækkes sonden "tot".
Brusebad kan benyttes 48 timer efter anlæggelse.
Er sonden ikke i brug: skylles den hver 8. time med 25-50 ml postevand.
Skylles altid med vand før og efter ernæring og indgivelse af medicin.
Efter 6 mdr. skal sonden udskiftes med en ballonsonde, hvilket hjemmesygeplejersken kan gøre.
Udskiftningssonde bestilles hos MediqDK, er anført på recepten.

MVH Ingeborg Andersen, klinisk diætist (Tlf.: 97663571)

ERNÆRINGSTEAM MODTAGER ERNÆRINGSPLANEN

Skaber et sammenhængende ernæringsforløb

Forside > Madservice Aalborg > Ernæringsteamet

Madservice Aalborg

- > Madservice Aalborg
- > Meget mere end mad
- > Økologi og miljø
- > **Ernæringsteamet**
- > Varedeklaration og allergener

Plejehjem

Eget hjem

Brochurer mm.

Nyt fra Madservice Aalborg

Ernæringsteamet

Med ernæringsteamet styrker Madservice Aalborg indsatsen i arbejdet med mad, måltider og ernæring på plejehjemmene og hos hjemmeboende borgere.

Dannelsen af ernæringsteamet sker på baggrund af de værdighedsmidler, som Madservice Aalborg har fået til at understøtte arbejdet med maden, måltidet og ernæringen omkring hjemmeboende borgere og borgere på plejehjem. Ernæringsteamets kerneopgave bliver derfor at styrke indsatsen og i den forbindelse også at være samarbejdspartnere til det øvrige personale, der har kontakt med borgerne i deres dagligdag. Dette vil udmønte sig i kontakt til det enkelte plejehjem og der sætte fokus på mad- og måltidspolitikken i samarbejde med plejepersonalet.

Del indhold

Ernæringsteamet

Kontakt

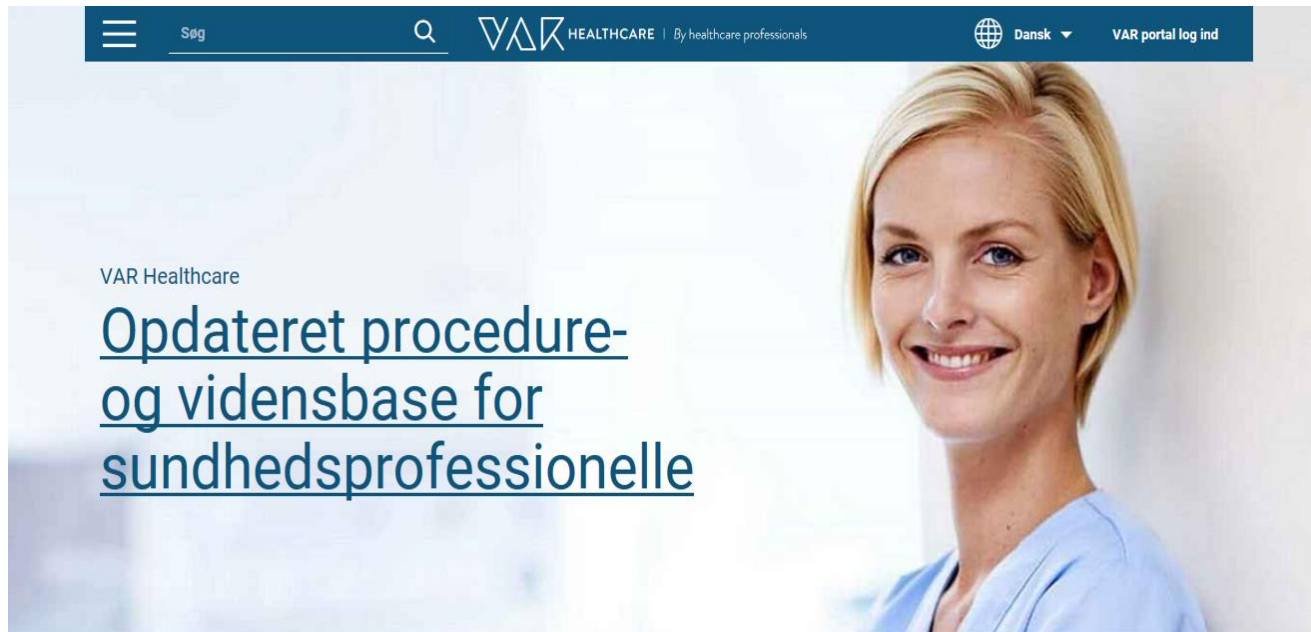
Ernæringsteamet
Madservice Aalborg
Sofiendalsvej 92A, 1. sal
9200 Aalborg SV
9931 6699

Telefontid

Alle hverdage mellem
kl. 8.00-14.00

PROCEDURER OG VEJLEDNINGER I KOMMUNERNE

VAR Healthcare

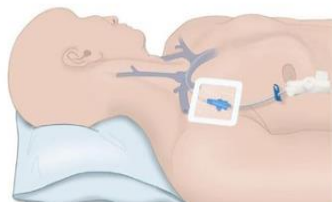
Opdateret procedure- og vidensbase for sundhedsprofessionelle

VAR Healthcare

Hvorfor navnet VAR Healthcare

VAR - fordi det er en oldnordisk gudinde knyttet til visdom. Var er så vis, at ingen hemmelighed kan

Indholdet i VAR Healthcare

VAR tilbyder evidensbaseret og digital beslutningsstøtte. Procedurer med illustrationer

VAR på to minutter

Se den korte film om VAR og få overblik over hvad

- Nyt landsdækkende system
- Vejledning i flere niveauer
- Har øget kvaliteten i plejen
- Deltaget i udvikling af instrukserne omkring PEG sonder, men VAR beskriver kun et begrænset udvalg af PEG sonder

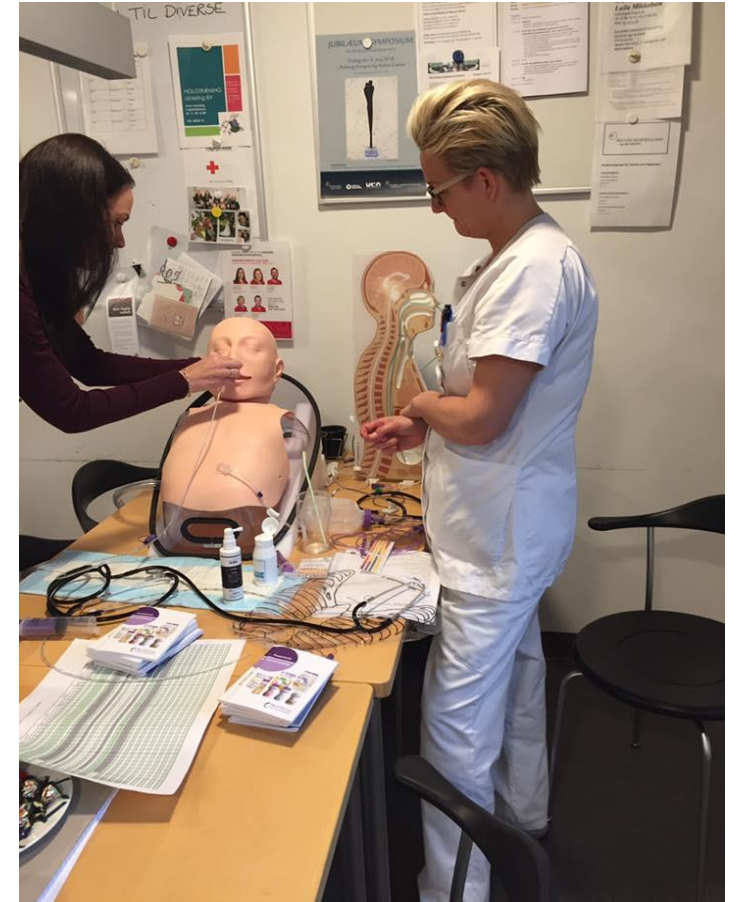

DERFOR BEHOV FOR UNDERVISNING I SONDETYPER

**Afholdt 2 workshops i Foråret 2018
i samarbejde med Nutricia på Aalborg UH**

- Film omkring anlæggelse af PEG sonde
- "Hand on" ift. pleje og motionering af PEG sonder
- Målrettet hospitalets ernæringsteams, diætister samt personale i kommunen

Arrangementerne gav inspiration til.....

REGIONALE TVÆRSEKTORIELLE TEMAÆFTERMIDDAGE

- Målet er at få en mere ensrettet udskrivelsespraksis i hele Region Nord ift. sondeernæring
- Oplæg fra både hospital og kommuner på dagen – hvad fungerer og hvor opleves udfordringer ?
- **"Hands on"** på fantomer ift. pleje og motionering af PEG sonder.
- Udlevering af guide til pleje af PEG sonder i RN.

EKSEMPEL 1: EN SYSTEMATISK ERNÆRINGS PRAKSIS IFT. PEG SONDER VED AMBULANTE HOVED/HALS CANCER PATIENTER

Ernæringsinstruks for patienter med hoved-halscancer (planocellulært karcinom) i stråleforløb

Indholdsfortegnelse

[Indholdsfortegnelse](#)

[Beskrivelse](#)

[Ernæringsscreening i Øre/Næse/Hals ambulatorium](#)

[Ernæringsintervention i Øre/Næse/Hals ambulatorium](#)

[Ernæringsscreening i Stråleterapien og sengeafsnit D3](#)

[Kostvejledning/Ernæringsintervention/diætetvejledning i Stråleterapien og i sengeafsnit D3](#)

[Ernæringsscreening/intervention i kontrolforløb i Onkologisk ambulatorium](#)

[Ernæringssonde](#)

[Plan for anlæggelsen af en ernæringssonde \(Nasogastrisk sonde eller PEG sonde\)](#)

[Definition af begreber](#)

[Indikatorer og tærskelværdier](#)

[Målgruppe – modtagelse](#)

[Formål](#)

[Referencer](#)

Beskrivelse

Ernæringsscreening i Øre/Næse/Hals ambulatorium

Ved ambulant besøg i Øre/næse/hals afdelingen i forbindelse med samtalen om mikroskopiprøve svar udføres første ernæringsscreeni

Modtagende sygeplejerske/ plejegruppe (P) er ansvarlig for at screeningen bliver udført.

Screeningsstrategien overholder hospitalets krav og standarder for ernæring jf. instruksen

[Ernæringsscreening, ernæringsterapi, monitorering og opfølgning](#)

Patienter med vægttab 5-10 % (afhængig af BMI) før behandlingsstart – henvises til ambulant anlæggelse af PEG sonde.

TVÆRFAGLIGE TILTAG I STRÅLETERAPIEN

- **Ernæringsscreening** ved første patientkontakt
- Der oprettes et **Problem ernæring** – anvendes tværfagligt
- **Vægtkontrol** 2 gange pr uge.
- **Fælles undervisning ved klinisk diætist** i første og anden behandlingsuge
- **Fokus på risikofaktorer** – pleje tiltag – behandling ift. bivirkninger
- **Ved vægtforandring** tilkobles klinisk diætist – individuel vejledning.
- Stort set **alle** får anlagt en **PEG sonde** tidligt i forløbet
- **Når PEG sonden er anlagt** – sendes elektronisk ernæringsplan til kommunen. Herved sikres en kontaktperson i kommunen.
- **Ved afslutning** sendes **genoptræningsplan** – altid et fokus på opfølgning ift. ernæring

2. Symptomer der generer dig og derfor får dig til at spise mindre

Sæt kryds mellem 0 og 10 ud fra, hvad der passer på din situation 0=ingen betydning 10= stor betydning

Ingen appetit 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Kvalme 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Mundtørhed 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Sår i munden, eller smerter i mund eller svælg 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Mad og drikke smager forkert 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Synkeproblemer; Kan ikke få maden ned, eller det kommer i den gale hals 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Tandproblemer: Jeg har svært ved at tygge maden 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Forstoppelse 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Opkastning 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Diarré 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Smerter 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Skriv evt. hvor smerten er _____

Lugten af mad generer mig 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Jeg følger mig hurtigt meget mæt 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Træthed forhindrer mig i at lave mad eller spise 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Jeg føler mig trist og deprimeret, og har derfor ikke lyst til at spise 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Jeg bliver forpustet når jeg spiser 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Andre årsager _____

SYSTEMATISK PRAKSIS HAR GOD EFFEKT PÅ VÆGTTABET

	Vægttab mere end 10 % i strålebehandlingsperioden	Vægttab mere end 10 % ved 2 månedes kontrol	Vægttab mere end 10 % ved 5/6 månedes kontrol
Audit2015	11 %	55 %	66 %
Audit2017	0	12,5 %	17 %

Artikel publiceret i Fokus på Kræft og sygepleje
Maj 2018

EKSEMPEL 2: FORBEDRET UDSKRIVELSE VED AMBULANT ANLÆGGELSE AF PEG SONDE

Udviklingen startede pga. en patientklage
en utilsigtet hændelse **(UTH)**

- Stort vægttab
- Ventetid på anlæggelse af PEG sonde (max 14 dage)
- Ingen sondeernæring i hjemmet
eller plan for sondeernæring, da sonden var anlagt.

SYSTEMATIK OG KLAR ANSVARSFORDELING IFT. DEN AMBULANTE PATIENT

PEG-sonde, Gastrostomisonde, anlæggelse ved ambulante patienter på Aalborg Universitetshospital (Hobro, Aalborg)

Beskrivelse

Formål

Ansvarsfordeling

Henvisning til anlæggelse af PEG sonde

Forberedelse ift. ernæring (2 forløb)

PEG anlæggelse i Hobro

Opgaver, som udføres i Hobro

Opfølgning kommunalt

Referencer

Beskrivelse

At beskrive ansvarsfordeling og arbejdsfordeling ift. patienter, som får anlagt en PEG sonde ambulant på Aalborg Universitetshospital.

Definition af begreber

PEG-sonde (Perkutan Endoskopisk Gastrostomi).

Formål

At sikre de ambulante patienterne sufficient ernæring i overgangen fra hospital til kommune.

Ansvarsfordeling

Signatur forklaring

EL = Egen læge

- **Kommunale ernæringsteams** tilkobles ved udskrivelse fra hospitalet

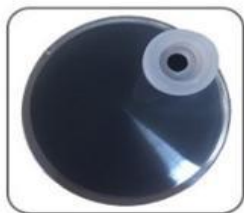
Ernæringsplan udarbejdes i kommunen og sendes med patienten til den ambulante anlæggelse (obs refeeding)

- **Fra nasal til PEG – ingen problemer**

- **Ingen ernæringsplan** – udleverer ambulatoriet et standardpakke med sondeernæring + opstartsvejledning.

+

Elektronisk ernæringsplan sendes mhp opfølgning/tilpasning af ernæringsplan hos kommunalt ernæringsteam.

Standard Ernæringspakke i forbindelse med anlæggelse af PEG sonde

Dato.....

Du har i dag fået anlagt en PEG sonde og medgives denne STANDARD ERNÆRINGSPAKKE med det du skal bruge i forbindelse med din sondeernæring de næste 5 dage.

Standard Ernæringspakken indeholder:

12 x 500 ml Nutrison Protein Plus Multi Fibre (1 kasse)

2 x 50 ml flergangssprøjter + rengøringsvejledning

Plan for opstart med sondeernæring

Dag	Mængde pr. døgn
1 (anlæggelses dag)	250 ml (fordelt på måltider à 50 ml) + væske efter behov
2	500 ml (fordelt på måltider à 100 ml) + væske efter behov
3	750 ml (fordelt på måltider à 150 ml) + væske efter behov
4	1000 ml (fordelt på måltider à 200 ml) + væske efter behov
5	1000 ml (fordelt på måltider à 200 ml) + væske efter behov

Udarbejdet af klinisk diætist tilknyttet Kirurgisk Dagafsnit
Aalborg Universitetshospital – Hobro

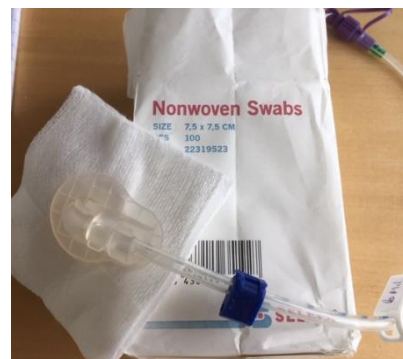
Revideret januar 2019/ubs

EKSEMPEL 3: GUIDE IFT. HUDREAKTIONER VED PEG SONDER

Guide til hudpleje er udarbejdet i samråd med;

- Ernæringsfirma (Nutricia)
- Spl A-kirurgisk ambulatorie
- Sårsygeplejerske Aalborg UH
- Ernæringsteamet i Stråleterapien

Guiden ligger lamineret sammen med
sårbehandlingsprodukterne i stråleterapien

"Klar til brug princip"

Evalueringsmøder hvert ½ år ... ingen problemer i dag 😊

Huden: Lidt rødme og irriteret hud svarende til kanten af PEG pladen. Hudpleje: Afstand 2 mm mellem plade og hud. Sonden trækkes "tot", når patienten ligger ned. Daglig afvaskning. Det røde område smøres med 1 valg: <u>Mildison</u> lipid 1% creme Aftager rødmen ikke vælges 2 valg: <u>Betnovat</u> salve (<u>Betnovatsalve</u> kræver <u>udtræpning</u>). Benyt et tyndt lag creme /salve. Forbinding "<u>Mepilex lite</u>" påsættes mellem plade og <u>stoma</u>. Skiftes ved gennemsvivning.	
<u>Mildison/Betnovat</u> bestilles via sygehusapoteket	
Huden: Voldsom rødme svarende til hele PEG pladen. Huden kan være tør evt. med hvide belægninger Hudpleje: Afstand 2 mm mellem plade og hud. Sonden trækkes "tot". Daglig afvaskning. Det røde område smøres med <u>Betnovat</u> salve. Aftager rødmen ikke kan det være svampeinfektion Svampebehandling: <u>Betnovat</u> <u>Chinoform</u> (kræver lægeordination) Huden aflastes med "<u>Mepilex lite</u>".	
Huden: Sivning fra <u>stoma</u>, huden er fugtig og rød pga. sivning. Hudpleje: Undersøg om PEG sonden sidder korrekt. Fikser pladen med blå sikkerhedsklemme. Ved fortsat sivning kan A-kir sygeplejersker kontaktes (alle hverdage 97661101). Absorberende forbinding lægges ovenpå pladen, skiftes x fl dagligt ved gennemsvivning.	

Oktober 2018 : Kirurgisk sygeplejerske i A-ambulatorium Ingeborg Stausholm Binderup, Sårsygeplejerske Camilla Leerskov
Spørgsmål, Ernæringsteamet i stråleterapien og Udviklingskoordinator for Ernæring Lotte Bos Skadhaug

PÅ VEJ I REGION NORD – MEN IKKE I MÅL ENDNU 😊

